

„Babeş-Bolyai” University, Cluj- Napoca

Faculty of History and Philosophy

Ph. D Thesis:

***HISTORICAL PORTRAITS OF TRANSILVANIAN
PERSONALITIES***

***IN THE COMMUNIST CONCENTRATIONARY UNIVERSE
(1945-1989),***

REFLECTED IN AUDIOVISUAL

ORAL HISTORY

SUMMARY

Ph. D Candidate:

Silvia Pinte

Scientific Supervision:

Univ. Prof. Dr. Doru Radosav

2011

INTRODUCTION. Research Subject Motivation	5
A. Part. Historyographical and Methodological Pointers Regarding History- Memory Relation	38
Chapter I. Oral History Synchronized with the Technology of the Third Millenium	38
I.1. Modern Means of Kepping Data	38
I.2. Oral History, For and Against; Large Research Centers in the World. ...	43
I.3. Oral History in Romania	49
I.4. Oral History and Journalism	67
I.5. History and Movies	70
Chapter II. Metode de cercetare / Research Methods	75
II.1. Interviews	75
II.2. Interviews with Video Recording	76
Chapter III. Autobiographical Testimony and Incursion in the Past	80
III.1. The Past	80
III.2. Memory and Biography	81
III.3. Detention Memories	87
III.4. The Interview Type Life Story in Audio-Visual	91
III.5. The Past and Relics. The Life Story and its relation to tangible traces.....	99
III.6. History and Biography	100
III.7. The Research Frame	107
Chapter IV. Transilvanian Personalities Confined by the Communist Penitentiary System	115
IV1. The Notion of Personality and the Personality Attitudes	115
IV.2. The Viena Diktate. A Preambul of Suffering. The Refuge	119
IV.3. „We, the Communists, love people but destroy the bad within them...”	122

IV.4. The Terror and Fear, Oppressive Methods of the Security Forces	126
IV.5. The Destruction of the Romanian Elite	135
IV.6. First Forms of Opposition in Maramures. The Students	150
IV.7. The Communist Ideology versus Religion and Church	151
IV.8. University Personalities in Cluj confined by the Communist Penitentiary System.....	160
IV.9. Penitentiary System. Vasile Cioplan and the Historical Paradoxes	174
IV.10. Oral Testimony, Method of Audio-Visual Recording of the Past.....	183
Chapter V. Evidence of Anti-Communist Resistance Against the Ceausescu Dictatorship	186
V.1. The Brasov Rising	186
V.2. Individual Actions of Anti-Communist Fight	191
 <i>B. Part</i>	
Biographies and Persecution. Transilvanian Personalities Victims of the Communist Penitentiary System.....	209
Chapter VI. The Priests	210
VI.1 Cardinalul Iuliu Hossu (1885-1970)	210
VI.2. Liviu Galaction Munteanu (1898-1961).....	221
VI.3. Ioan Miclea (1902-1982)	224
VI.4. Ștefan Manciulea (1894-1985)	229
VI.5. Liviu Ciaca (1921-1995)	233
VI.6. Eugen Popa (1913-2005).....	240
VI.7. Ioan Bunea (1906-1990).....	241
Chapter VII. Dignitaries	246
VII.1. Sebastian Bornemisa (1890-1953).....	246
VII.2. Ilie Lazăr (1895-1976)	251

VII.3. Alexandru Lapedatu (1876-1950)	259
VII.4. Emil Hațieganu (1878-1959).....	264
VII.5. Florian Ștefănescu Goangă (1881-1958).....	267
VII.6. Iuliu Maniu (1873-1953)	275
VII.7. Valer Moldovan (1875-1954).....	284
VII.8. Laurențiu Poruțiu (1900-1990)	289
Chapter VIII. Professors	293
VIII.1.Nicolae Mărgineanu (1905-1980)	293
VIII.2.Gheorghe Dragoș (1898-1978)	297
Chapter IX. Students	300
IX.I.Ioan Ilban	300
Chapter X. The Collective Persona – The Cluj December 1989	
Revolutionaries	303
Conclusiona	318
ABSTRACT	343
BIBLIOGRAPHY.....	350
 ANEXE-Vol.2	
ANNEX A. Interviews	4
ANNEX B. Photos	72
ANNEX C. Documentary films - fragments (list)	93
DVD Documentary films - fragments (attached cover 4)	

Key words: oral history, memory, communism, stalinism, biography, life story, identity, subjectivity, TV documentary

The Ph. D. Thesis “*Historical portraits of Transilvanian personalities in the communist concentrationary universe (1945-1989), reflected in audiovisual*” is structured in two parts, each of them being divided in several chapters. It ends with Annexes: A (Integral Interviews), B (Photographs), C (Documentary Movie Fragments).

This division was done due to the different Research methods; the first was achieved by researching professional works regarding the Communism Regime in Romania, and from synthesizing testimonies recorded by us on the subject of arrests, fear and terror, as instruments of totalitarian government, while the second part represents a series of portraits of Transilvanian personalities that suffered the rigors of the penitentiary systems. The research resources are audio and video interviews gathered on a twenty years period of time, in the shape of documentary films and reports broadcasted by the Romanian television, and contains biographies of Transilvanian Personalities that suffered the rigors of the Communist prisons, but also family archives. These materials were analysed from the Historical research perspective, and generate a comprehensive picture of the way in which the Communist Regime was established and maintained under the leadership of the Communist Party in Romania, through crimes and terror against those that opposed it. The brutal methods employed waded a system that generated fear among the population and functioned during the whole studied period, maintained by the oppressive apparatus- the security force „Securitatea”. The oppression engulfed the whole Romanian society, we present testimonies of those that suffered in the Communist prisons: priests, dignitaries, university professors, but also common people and even students. The research emphasizes the opposition forms during Nicolae Ceausescu, topping with the December 1989 Revolution and the Cluj population involvement in the overturn of the dictatorship.

The identification and the characterization of a historical process is based on a series of events and happenings, but also on personal experiences that provide it with meaning. The fact that the Communist regime in Romania, therefore also on Transilvania, was established through crimes and terror, is exposed by the testimonies of a large and diverse category of the population, which was affected by suffering in their personal destiny.

The part A is called :” Historiographical and Methodological Pointers Regarding History-Memory Relation”. The first chapter integrates the oral history in the context of technological development of the second half of the twentieth century, (the birth date of the oral history coincides with the invention of recording devices) and the beginning of the twenty first century, being in synch with the last development in the field. Taking advantage of the latest technological discoveries in the last decades: the recoring devices, digial picture cammeras, internet, the oral history is not a competitor of the written history, but e new form of development, promoting a dialog with the rest of the sciences: Social Sciences, Etnography, Psychology, Antropology, that focus on the human interests and behavios set on the large stage of the History. In this first chapter are presented schools of oral History, abroad and Romanian contributions, these as an alternative to Communist historical offical texts, after 1990. The last two sub-chapters attest the similarities and the differences between journalism and the oral history, as well as the connection with film.

The second chapter presents the research method, the main one being the interview, taken with different techincal equipments. I presented the experience of different olar historians regarding itnerviewing equipments (Donald A.Ritchie, Mark Feldstein, Mariana Conovici), and also my personal experience in recording with audio and video devices. Differenced and similarities between journalism and oral history are being established, it is emphasized the importance of writting down interviews and the ways in which these are introduced to the public research. In the subchapter „ History and film” the major impact that image and films have on the large public is being analyzed.

The third capter is an analasys of the ways of investigating the past and all the types of accessing it: methodological pointers regarding the History-Memory relation, re-telling of life stories in testomonies of people that found themselves confronting the

traumatic changes of establishing of Communism in Romania. It mentions confinement experiences as subject of representative memorialistic works, but also of scientific works and audio-visual projects after 1990, being specified that the testimonies represent a different approach of the official Communist History. Targeting the present time History, in which History and memories overlap, an incursion in the past, especially a painful one, has the risks of subjectiveness. The oral testimonies are attested with documents from archives and historical works regarding the recent history.

The fourth chapter analysis the international context in which the Communist Dictatorship was established in Romania: by the Soviet Army the was occupaying the country and with the collaboration of local elements. The notion of personality and the context in which it is used is being defined in the thesis. Personalities were considered by us representatives of the polotical, economical, cultural ans piritual elite in Transilvania that opposed the Communism through their positions and their beliefs and suffered the rigors of the penitentiary system as consequence, but also common people that opposed the system in an open way, confronting the appressive forces. Next to terror and physical annihilation the pshycological terror was established under the device of shaping the new people and the establishment of a new ideology, an element pointed to by those interviewed. A subchapter covers the establishment of the oppressive aparatus of the Securitate and testimonies related to the methods employed by it: fear and terror, confinement and invasive listening of the population.

The fifth chapter regards the recent History of Romania and the continuation of the anti-communist resistance after the eyar 1964, when the majority of the political detainees were set free from the Communist prisons. The anti-communist attitude of the population continued throughout the whole regime time. The Historian's Analysis is based on the testimonies of the participants in anti-communist activities during the Ceausescu dictatorship. I considered them personalities because in that context they proved immens courage by participating in the anti-dictatoship fight. We believe that those who took part in the Brasov Rising and the 1989 Revolution out of an ad-hoc impulse, deserve to be considered personalities.

The part B of the thesis is called: "Biography and Persecution" and contains the portraits of several important Transylvanian personalities under the penitentiary system.

In 6th chapter “Priests” can be found the famous names of priests: Iuliu Hossu, Liviu Galaction Munteanu, Ioan Bunea, Eugen Popa, Ștefan Manciulea, Ioan Miclea, Liviu Ciaca. The 7th chapter of research, “Dignitaries” covers Ilie Lazăr, Sebastian Bornemisa, Alexandru Lapedatu, Nicolae Mărgineanu, Emil Hațieganu, Iuliu Maniu, Valer Moldovan, Florian-Ștefănescu-Goangă, Laurențiu Poruțiu. The 8th chapter, “Professors” contains biographies of Nicolae Mărgineanu, Gheorghe Dragoș, while the 9th chapter, “Students” contains the testimony of Ioan Ilban. The 10th chapter, called “The Collective Persona – The Cluj December 1989 Revolutionaries” introduces those that on the 21st and 22nd of December were on Cluj’s streets risking bullets, as a large crowd of people revolted by the Nicolae Ceausescu’s dictatorship, building towards his fall.

In Romania they built an immense penitentiary system in which they confined the political opposers. The prisoners crowded the prisons in Sighet, Aiud, Gherla, Vacaresti, Jilava, Târgșor, the camps in Balta Brăilei, the mines in Baia Sprie, and the testimonies of those interviewed, most of them not alive today, chronicles in this research work the life conditions during the years of confinement.

Imposing a Totalitarian Communist Regime in Romania by exterminating the opposition required that the Press during that time to provide information different from the reality. The official History showed a reality fabricated to support the elements that took the power by force. This is why re-creating the social picture of the Romanian society during the Communist era intrinsically call for oral testimonies. The realities of the Communist Romania, the prisons for the opposition to the totalitarian regime, deportations, the forced collectivization were not part of the official history, or of the newspaper pages. They were found only in the memories of those that lived during the oppression. The opposition were political, economical, social, cultural scientific spiritual elites, and common people with an open anti-communism position. The representatives of these categories and their family members can be found in the biographical portraits as part of this work. The research method was by using interviews as a basic instrument of oral history, executed with audio and video equipment. The validation of self-referencing comments was done by publishing the interviews in Radio and Television shows on public channels.

In the modern society we have to take into account the role television plays in forming an opinion, but also as keeper of filmed documents, the phenomena being noticed in western countries many years ago. After 1989, at a junction in History, the audio-visual institutions in Romania tried to present the change in the society and started using peoples memories, starting the process of retrieving unknown aspects of recent history through shows and documentary films. Using interviews to access memories requires precautions in using them as historical resource, due to inherent memory inexactitudes. In this context I used family archives to certify the oral testimonies, some official archives and the existing professional works of that period of time. Since then I checked the obtained testimonies with professional works in the fields, and memorial literature. The result of these interference, the written and oral documents, presented in audio-visual, prevails in the complexity of forms of manifestation of conceptual frontiers.

Even though reticently accepted as documents that can attest History, self-referring contents are more alive than any historical document. Publishing these memorial discourses emphasized the subjectivity of this phenomena. The proliferation of images through the media can be regarded from a different point of view, as a mean of informing in the globalization perspective. From our forfathers that scribbled the cave walls to communicate and send information to one another, we reached the point of communication via images, television and internet. Together with technological advancements of society and diversification of communication means through language, being able to stock words, being able to record, keep and re-transmitted human voice together with the emotions and the sensitivities of those that once were, carrying into the future their interior universe.

Since the beginning of cinema the enthoziasm regarding the extraordinary possibilitied brough by the image expression was followed by worrying regarding its suggestive power. Images recorded on film and magnetic band offes us an access to past events. These images of the past together with its people are kept with the help of technology for the present and the future, stronger than the mummies in the antiquity. Our past is under our eyes. The problem is how we succeed in transmitting it. How true is the past we transmit by film compared to its reality. All documentary films, composed with ols images or new ones, like an artistic movie, modifies the real events, no matter

how hard you try to avoid it. All films represent the vision of its producers regarding a given historical event, even though it contains testimony from the past, the way the story is narrated expresses our individual values.

The biographies were created based on documentary materials: birth certificates, studies, family pictures. The interview setting was most of the time the home of the interviewed, and sometimes the place where the confinement happened. While presenting the biographies I insisted on the psychological state the person interviewed showed in front of the cameras and the state of mind while remembering events. Some were more chatty, others, on the contrary, were reticent to share, writing before what they wanted to declare to avoid straying from the subject. In each life story I produce with the help of video recordings I identified a unique value and wealth of each life, together with many elements, motives and common aspects reflected by all stories. Anyway, all life stories that were narrated to me have many common elements for example years of school, the beginning of their careers, their relationship with their neighbours and friends.

A relevant aspect in the narrations of survivors and the witnesses is represented by the relationships these people had with the oppressive apparatus of the Communist regime: Securitate. Securitate employed brutal means in the first two decades of the regime to generate fear and then cultivated it to keep the population under control. It is critical the identification by the researcher of the important patterns in the impact the Securitate had on the individual destiny, that show in the individual narrations. The life story represents a particular example of a generic model, an instrument that can have a multitude of applications depending on the interests of the scientific research.

The pictures from the life of the personalities shown, from childhood up till the prison clothing “zeghea dungata”, far from being cheap “show picture”, they represent historical documents that enforce the memorial narrations. If they were witnesses of the events or family members, the story was told as a first resource of hearsay, these people told the story of the same historical time, the establishment of Communism in Romania. Even so, in each narration there were references to the time before, which marked their existence, school years, refugee, circle of friends, way of life before and after the establishment of Communism. The testimonies referring to detention, the dominant factor was, before lack of food, clothing or

accommodation, was the state of fear that engulfed the whole population, the suffering generated by isolation, avoided by past friends. On top of all these events, it's always the aura of the survivor that raises above. Some succeeded to resist due to their religious belief, some due to a very strong character, and some due to God's will.

The research subject had a regional character, the Geographical area in which I worked as a journalist for the television being Transylvania, a perimeter from which I identified the subjects. The deduced conclusions were integrated into the national and international historical research. The interviews were types and interpreted, personal life stories being integrated into the large history. The explanations regarding the national and international historical context of the time when the events took place, validated the memorial discourse of each interviewed individual. Each of those interviewed represents a certain social class, had a certain status, which was brutally changed by the establishment of Communism, he was part of a community that perceived the new situation differently from the past one.

The oral history generally concerns itself mostly with the non-hegemonic social classes that didn't have access to written History, or minority communities, of those that didn't have access to dignitaries, lower classes that didn't have representation. But this work concerns itself with studying the life style of a minority excluded from the public life, but who were representatives of the elite, of the Romanian upper class from before the establishment of the Communism. The interview type life story, which is important due to its restitution of the recent personal past, is also a main document produced by the collaboration between the researcher and the interviewed. The researcher acts upon it by transcribing it and interpreting it, with the risk of changing the oral discourse in the written narration on which the researcher will focus. The interpretation builds meanings, beyond the understanding of an interview as a report about life, through personal interpretation and linking the personal history to the history of the community. The oral History does not compete with the written history, it is rather a complement form of restitution of the past through discourse. In the work were analysed other means to open History to the large public- movie, artistic or documentary. This means to represent the past does not exclude the existence of written History, but rather represents a complement solution to express and interpret.

April 2, 2009, the European Parliament adopted the European Conscience and Totalitarianism resolution, which requires member countries to support the historical professional research in order to inform the young generation on the crimes committed in the name of a totalitarian ideology, to avoid the revival due to nostalgic elements.

Bibliography

I. Archivistic sources

1. Cluj County Department of National Archives(S.J.A.N):

- Fond personal Iuliu Hossu (Fotografii.Corespondență.Documente.) Nr. fond 888./ *Iuliu Hossu Personal Fund (Photographs. Correspondence. Documents.) Fund No.888*
- Fondul Universitatea „Regele Ferdinand I” (Fond.798). Dosare profesionale:”Regele Ferdinand I”/ *University Fund(Fond.798). Professional Files:*
 - Dosar profesional Alexandru Lapedatu Nr. 114. / *Professional File Alexandru Lapedatu No. 114.*
 - Dosar profesional Emil Hațieganu Nr. 87. / *Professional File Emil Hațieganu No. 87.*
 - Dosar profesional Nicolae Mărgineanu Nr. 132. / *Professional File Nicolae Mărgineanu No. 132.*
 - Dosar profesional Florian Ștefănescu Goangă Nr. 216. / *Professional File Florian Ștefănescu Goangă No. 216.*
- Fondurile P.C.R./ *Romanian Communist Party(P.C.R.) Funds.*
 - Comitetul Județean Cluj al P.C.R.(1945-1947), (P.C.R.Fond Nr. 2). / *P.C.R.County Committee Cluj(1945-1947), (P.C.R.Fund No. 2).*
 - Comitetul Regional Cluj al P.M.R. (1950-1962), (P.C.R.Fond Nr. 13). / *P.M. R. Regional Committee (1950-1962)(P.M.R. Fund No. 13).*

- Inspectoratul de Poliție Cluj (Fond Nr. 209). / *Police Inspectorate Cluj (Fund No. 208)*
- Inspectoratul de Jandarmi Cluj (Fond Nr. 208).
- Primăria Municipiului Cluj (Fond. Nr. 1)./ *Citty Hall Cluj(Fund No. 1)*.

2. National History Museum of Transylvania Cluj-Napoca (M.N.I.T.)

- Fondul Comisia Monumentelor Istorice (Nr. inv. 3526-3923). / ***Commission of Historyc Monuments Fund(No. 3526-2923)***.
- Fondul Istorie Contemporană: Fondul Al. Lapedatu, (Corespondență, acte și obiecte personale, decorații, fotografii, medalii), (Nr. inv. C 8202-C8275;C4322-4330); Fondul Al. Vaida Voevod, (corespondență personală și politică, manuscrise), (Nr. inventar C4, 1-850); Fondul Nicolae Mărgineanu, (scrisori adresate profesorului Nicolae Mărgineanu de către Florian Ștefănescu Goangă și Edward Thorndike de la Columbia University New-York), (Nr. inv. C 7316-7320). / *Contemporary History Fund: Al. Lapedatu Fund, (correspondence, documents and personal items, decorations, photographs, medals), (Nr. inv. C 8202-C8275; C 4322-4330); Al. Vaida Voevod Fund, (personal and political correspondence, manuscripts), (Nr. inventar C4,1-850); Nicolae Mărgineanu Fund, (Letter to Professor Nicolae Mărgineanu from Florian Ștefănescu Goangă and from Edward Thorndike from Columbia University, New York), (Nr. inv. C 7316-7320).*

3. Private archives. Documents. Photos. Manuscripts

- Family Archive of Liviu Galaction Munteanu (through the courtesy of Ms. Lia Drăgănescu).
- Family Archive of Ioan Bunea (through the courtesy of Ms. Maria Bunea).
- Family Archive of Ioan Miclea (through the courtesy of Ms. Veronica Miclea).
- Family Archive of Ștefan Manciulea (through the courtesy of Ms. Ștefania Manciulea).
- Family Archive of Liviu Ciaca (through the courtesy of Ms. Domnica Ciaca).

- Archives of Ms. Viorica Lascu referring to Iuliu Hossu
- Family Archive of Ilie Lazăr (through the courtesy of Ms. Lia Lazăr Gherasim).
- Family Archive of Sebastian Bornemisa (through the courtesy of Mr. Mircea Bornemisa).
- Family Archive of Alexandru Lapedatu (through the courtesy of Ms. Ana Victoria Macavei).
- Family Archive of Emil Hațieganu (through the courtesy of Mr. Eugen Dragoș).
- Family Archive of Florian Ștefănescu Goangă (through the courtesy of Ms. Anca Lemaire).
- Family Archive of Valer Moldovan (through the courtesy of Mr. Radu and Mr. Emil Moldovan).
- Family Archive of Laurențiu Poruțiu (through the courtesy of Mr. Inocențiu Laurian Poruțiu).
- Family Archive of Nicolae Mărgineanu (through the courtesy of Ms. Daniela Țăranu).
- Family Archive of Gheorghe Dragoș (through the courtesy of Ms. Liliana Dragoș).
- Foto Archive of Răzvan Rota referring Cluj Revolution
- Video Archive of Emilian Barteș referring Cluj Revolution
- Video Archive of The Figher for Romanian Revolution December 1989 Cluj-Napoca Association, regarding Cluj-Napoca Revolution (through the courtesy of Mr. Ioan Gurzău).

II. Journals

- *Cosânzeana*, Orăștie, Director Sebastian Bornemisa, 1911.
- *Gazeta oficială*, publicată de Consiliul Dirigent al Transilvaniei, Banatului și Ținuturilor românești din Ungaria, Cluj 1919-1920.
- *Gazeta noastră*, Organ al Comunității Naționale Române. Cluj 1940.
- *Patria*, Organ al Partidului Național Țărănesc, Cluj, 1927-1937.

- *Patria ilustrată*, Suplimentul de Duminică al ziarului „Patria”, Cluj, 1930.
- *Scânteia*, Organ al Comitetului Central al P.M.R. , București, 1947-1959.
- *Tribuna*, director I. Agârbicianu, Cluj, 1938-1940.
- *Tribuna Ardealului*, Organ de afirmare a Românilor din Ungaria, 1940.
- *Viața ilustrată*. Revistă de familie. Apare sub auspiciile „Frăției Ortodoxe Române“ Sibiu, Director Nicolae Colan, 1944.

III. Memorialistic

- Anania, Valeriu, *Memorii*, Iași, Polirom, 2008;
- Baci, Petre, *Povestiri din închisori și lagăre*, Biblioteca revistei *Familia*, Oradea, 1995;
- Mărgineanu, Nicolae, *Amfiteatre și închisori*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1991;
- Mocanu, Sebastian, *Mîntuirea*, Editura Clusium, Cluj-Napoca, 1992;
- Mihadaș, Teohar, *Pe muntele Ebal*, Editura Clusium, Cluj-Napoca, 1990;
- Mustață, Constantin, *Student la Cluj. Zborul printre meteoriți*, Editura Studia, Cluj-Napoca, 2003;
- Ogoranu, Ion-Gavrilă, *Rezistența armată anticomunistă din Munții României, în Memoria ca formă de justiție*, Fundația Academia Civică, București, 1995;
- Samoilă Ileana, *Am născut în închisoarea Văcărești, în Memoria ca formă de justiție*, Fundația Academia Civică, București, 1995;
- Steinhardt, Nicolae, *Jurnalul fericirii*, Cluj- Napoca, Dacia,1991;

IV. List of Interviews made by Silvia Pinte

- Interview with Hieromonk and University Professor Dr. Silvestru Augustin Prunduș-O. S. B. M. , regarding Iuliu Hossu Cardinal

- Interviews with univ. prof. dr. Sergiu Munteanu and with dr. Lia Drăgănescu regarding their father, the orthodox priest Liviu Galaction Munteanu
- Interviews with Veronica Miclea and with Felician Micle, wife and son of priest Ioan Miclea
- Interview with Ștefania Manciualea, daughter of Ștefan Manciualea
- Interview with Maria Bunea, wife of priest Ioan Bunea
- Interview realised in Sighet with arcpriest Eugen Popa
- Interview with Liviu Ciaca, former political prisoner
- Interview with Mircea Bornemisa, son of Sebastian Bornemisa
- Interview with Lia Lazăr Gherasim, daughter of Ilie Lazăr
- Interview with Eugen Dragoș, grandson of Emil Hațieganu
- Interview with Daniela Țăranu, daughter of Nicolae Mărgineanu
- Interview with Ana Iulia Cornelia Lupaș, niece of Iuliu Maniu
- Interview with Ioan Pop, resident in Bădăcini
- Interview with prof. univ. dr. Liliana Dragoș, niece of Gheorghe Dragoș
- Interview with Inocențiu Laurean Poruțiu, son of Laurențiu Poruțiu
- Interview with Ioan Ilban
- Interviews with Radu and Emil Moldovan, the grandson of Valer Moldovan
- Interview with Anca Lemaire, granddaughter of Florian Ștefănescu Goangă
- Interview with Dan Căprariu and Mihnea Constantinescu, detained by Security in November 1989
- Interviews with doctors and wounded made in Surgery Hospital II in Cluj Napoca, on December 23rd, 1989

Field trips: Sighet Memorial and Tisza bank, the place of unknown graves of Sighet prisoners, Aiud prison, Gherla Prison, Iuliu Maniu native house in Bădăcini, Cojocna Church, where are the documents of Hațieganu family, Church and Cemetery of Ceanu, the place of origin of Poruțiu, Blaj town and martyrs of the Greek-Catholic Church, Aries Meadow, the native house and the church where the priest Ioan Bunea served, Gațiu - natal village of Samoila Mârza, the house of Mircea Bornemisa and the house in

Bucharest where Sebastian Bornemisa had lived, Bellu cemetery, the place where Cardinal Iuliu Hossu is buried, Cluj-Napoca.

V. Historiography

1. General Historiography

- Andrew Cristopher, Gordievski Oleg, *KGB, Istoria secretă a operațiunilor sale externe de la Lenin la Gorbaciov*, traducere din limba engleză de Doina-Mihalcea-Știucă, Editura All, București, 1994;
- Atkinson Robert, *Povestea vieții. Interviul*, Editura Polirom, Iași, 2006;
- Baciuc, Nicolae, *Agonia României. 1944-1948*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1990;
- Bălu Daniela, *Biserica românească din județul Satu Mare în anii Dictatului de la Viena*, Editura „Vasile Goldiș” University Press, Arad, 2010;
- Betea, Lavinia, *Lucrețiu Pătrășcanu. Moartea unui lider comunist*, Editura Curtea Veche, 2006;
- Burke, Peter, *Istorie și teorie socială*, Editura Humanitas, București, 1999;
- Ioan Chiper, Florin Constantiniu, *Modelul stalinist de sovietizare*, în *Arhivele totalitarismului*, anul III, nr. 2/ 1995;
- Courtois Stephane & Werth Nicolas & Panne, Jean Louis & Paczkowski, Andrej & Bartosek, Karel & Margolin, Jean-Louis, *Cartea neagră a comunismului. Crime, teroare, represiune*, Editura Humanitas și Fundația Academia Civică, București, 1998;
- *Ibidem, Addenda*, alcătuită sub egida Fundației Academia Civică, Marițiu, Ștefan, *Represiunea comunistă din România și dimensiunile ei*, pp. 761-767, Oprea, Marius, *Legislația represiunii*, pp. 748-755; Deletant, Dennis, *Munca forțată și Gulagul*, pp. 757-760;

- Deletant, Dennis, *România sub regimul comunist*, Fundatia Academia Civică, București, 1997;
- Dobeș, Andrea, *Ilie Lazăr, Consecvența unui ideal politic*, Ed. Argonaut, Cluj-Napoca 2006;
- Giurescu, Dinu, *Imposibila încercare. Greva regală, 1945. Documente diplomatice*, Editura Enciclopedică, 1999;
- Jelea, Doina, *Lexiconul negru, unelte ale represiunii comuniste*, Editura Humanitas, București, 2001;
- Joutard, Philippe, *Ces voix qui nous viennent du passe*, Editura Hachette, 1983;
- Lowenthal, David, *Trecutul e o țară străină*, Editura Curtea Veche, București, 2002;
- Lupu, Marius & Nicoară, Cornel & Onișoru, Gheorghe, *Sentințe politice adunate și comentate*, Biblioteca Sighet, Fundația Academia Civică, 1997;
- Mătrescu, Florin, *Holocaustul roșu sau crimele în cifre ale comunismului internațional*, Editura Făt Frumos, București, 1998;
- Manual pentru liceu, *O istorie a comunismului din România*, redactat de Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului în România, Stamatescu, Mihai, Grosescu, Raluca, Dobrinu, Dorin, Muraru, Andrei, Pleșa, Liviu, Andreescu, Sorin, cu o prefață de Marius Oprea, Editura Polirom, 2008;
- Nicoară, Toader, *Clio în orizontul mileniului trei*, Editura Accent, Cluj-Napoca, 2002;
- Oprea, Marius, *Banalitatea răului. O istorie a Securității în documente. 1949-1989*, Editura Polirom, 2002;
- Portelli, Alessandro, *What makes oral history different, The oral history reader*, edited by Robert Perks and Alistar Thomson, London and New York, Routledge, 1998;
- Ritchie, A. Donald, *A practical Guide*, published by Oxford University Press U. S. , 2003;

- Stavre, Ioan, *Reconstrucția societății românești prin audiovizual*, Editura Nemira, 2004;
- Schuyler, C. V. R. , *Misiune dificilă, Jurnal, 28 ian. -1945-20 sept. 1946*, Editura Enciclopedică, București, 1997;
- Thompson, Paul, *The Voice of the Past: Oral History*, Oxford University Press, 1988, 3rd edition, 2000;
- Țirău, Liviu, *Între Washington și Moscova, România 1945-1965*, Cluj-Napoca, Editura Tribuna, 2005;
- Zumthor, Paul, *Babel sau nedesăvârșirea*, Editura Polirom, Iași, 1998;
- *6 martie 1945, Începuturile comunizării României*, Culegere de studii, cuvânt înainte Șerban Papacostea, Editura Enciclopedică, București, 1995;
- *România in anii 1944-1948, Transformari economice si realitati sociale*, Fundatia Academia civica, pag 421, 447

2. Special Historiography

- Arnăuțoiu-Voicu, Ioana, Raluca, *Toma Arnăuțoiu, Grupul de la Nucșoara*, Documente ale anchetei procesului, detenției, Editura Vremea, București, 1997;
- Cesereanu, Ruxandra, *Călătorie spre centrul infernului*, Editura Fundației Culturale Române, București, 1998;
- Ciupea, Ioan, Țirău, Virgil, *Liberalii clujeni. Destine în Marea Istorie*, Editura Mega, 2007;
- Coposu, Corneliu, *Semnele timpului, Articole politice, meditații, atitudini*, ediție alcătuită, prefață și bibliografie de Mircea Popa, Editura de Vest, Timișoara, 1997;
- Costea, Ionuț, *E semnul că multe lucruri dacă vrei se pot face. Alessandro Portelli și istoria orală*, în Anuarul Institutului de Istorie Orală, XII, Presa Universitară Clujeană, Argonaut, Cluj Napoca, 2010;

- Dragoș, Gheorghe, *Restituiri*, Risoprint, Cluj-Napoca, 2000, ediție îngrijită de Clara Liliana Dragoș;
- Grossu, Sergiu, *Calvarul României creștine*, Editura Convorbiri literare, Chișinău, 1992;
- Longin, Hossu, Lucia, *Memorialul durerii*, Editura Humanitas, București, 2007;
- Markham, H. Reuben, *România sub jugul sovietic*, București, Fundația Academia civică, 1996;
- Mândruț, Stelian, *Istorici clujeni «epurați» în anul 1948*, în volumul *Anul 1948 – instituționalizarea comunismului*, Fundația Academia Civică, ed. Romulus Rusan, 1998;
- Mihadaș, Teohar, *Pe muntele Ebal*, Editura Clusium, Cluj-Napoca, 1990;
- Muller, Florin, coordonator, *Elite parlamentare și dinamică electorală în România 1919-1937*, Editura Universității din București, 2009.
- Muller Florin, *Politică și istoriografie în România 1948- 1964*, Editura NereaMia Napocae, Cluj-Napoca, 2003.
- Nicoară, Cornel, Onișoru, Gheorghe, *Cu unanimitate de voturi*, Biblioteca Sighet, București, Fundația Academia Civică, 1997;
- Pentelescu Aurel, Mihail Roller și stalinizarea istoriografiei române în anii postbelici, în volumul *Anul 1948 – instituționalizarea comunismului*, Fundația Academia Civică, ed. Romulus Rusan, 1998;
- Pop, Iulia, *Memorie și suferință*, Editura Argonaut, Cluj-Napoca, 2010;
- Prunduș, Silvestru, Augustin, Plaianu, Clemente, *Cei 12 episcopi martiri ai Bisericii Unite cu Roma*, Editura Viața creștină, Cluj-Napoca, 1998;
- Radosav, Doru, *Donbas – o istorie deportată*, Ravensburg, editat de Landsmahnschaft der Sathmarer, Schwaben, 1994;
- Radosav, Doru & Țentea, Almira & Jurju, Cornel & Orga, Valentin & Cioșan, Florin & Budeancă, Cosmin, *Rezistența anticomunistă din Apuseni, Grupurile*

- „Teodor Șușman”, „Capotă-Dejeu”, „Cruce și spadă”. *Studii de istorie orală*, Editura Argonaut, Cluj-Napoca, 2003;
- Ritchie, A. Donald, *Doing Oral History*, Twayne Publishers, New York, 1995;
 - Roșca, Nuțu, *Închisoarea elitei românești*, Editura Gutinul, Baia Mare, 1998;
 - Secașiu, Claudiu, *Noaptea demnitarilor. Contribuții privind distrugerea elitei politice românești*, în volumul *Anul 1948 – instituționalizarea comunismului*, Fundația Academia Civică, ed. Romulus Rusan, 1998;
 - Sicoie, Coroi, Livia, *Colectivizarea agriculturii în raionul Brad, între istorie și memorie (1949-1962)*, Editura Argonaut, Cluj-Napoca, 2009;
 - Ștefănescu-Goangă, Florian, *Cetatea universitară*, Antologie de texte, îngrijite de Popa, Mircea, Sâncrăian, Viorica, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2001;
 - Țărău, Augustin, *Noaptea moșierilor*, Editura Arca, Oradea, 2009;
 - Țărău, Augustin, *Chiaburimea*, Editura Arca, Oradea, 2009;
 - Țărău, Augustin, *Rebeliunea țărănească, Crișana, 1949*, Editura Arca, 2009.
 - Vulcu-Morar Călin, *Dezbaterea privind condamnarea comunismului în Europa*, în Anuarul Institutului de Istorie Orală, XII, Presa Universitară Clujeană, Argonaut, Cluj Napoca, 2010

3. Bibliography for Revolution

- Arsene, Mihai, *Dosar, Brașov 15 noiembrie 1987*, Editura Erasmen, Brașov, 1997;
- Antohi, Sorin, Tismăneanu, Vladimir, coordonatori, *De la Utopie la Istorie. Revoluțiile din 1989 și urmările lor*, Editura Curtea veche, București 2006;
- Bradu, Mircea, *O minune în trei zile*, decembrie 1989, Editura Teira, Oradea, 2000;
- Cartianu, Grigore, *Crimele Revoluției*, Editura Adevărul, București, 2010;

- Cornea, Doina, *Cluj – 21 decembrie 1989: Cine a tras în noi? în O enigmă care împlinește șapte ani*, Fundația Academia Civică, București 1997;
- Domșa, Tit, Liviu & Lungu, Victor, Eugen, Mihai, *Împușcați-i că nu-s oameni*, Fundația Academia Civică, Cluj, 2005;
- Grama, Sidonia, *Revoluția Română din Decembrie 1989 în memoria colectivă și a imaginarului social* (Teză de doctorat în manuscris), UBB, Cluj, 2010;
- Mazilu, Dumitru, *Revoluția furată*, Cozia Ed. -Co. Iordache & Armbruster, București, 1991;
- Mustață Constantin, *Reporter în revoluția română* Cluj Napoca, 2006;
- Neacșu, Costel, *Radioul și televiziunea între 22 și 31 decembrie 1989*, în *O enigmă care împlinește șapte ani*, Fundația Academia Civică, București 1997;
- Tatulici, Mihai (coordonator), *Revoluția română în direct*, editat de Televiziunea Română, 1990;
- Teodorescu, Filip, *Un risc asumat*, Editura Viitorul Românesc, București, 1992;

4. Bibliography – Personalities

Bibliography for Emil Hațieganu

- Ciupea, Ioan, *Participarea lui Emil Hațieganu la guvernul Petru Groza, în Anul 1946 – Scrisori și alte texte*, Fundația Academia Civică, 1997, pp. 95-111;
- Dobeș, Andrea, Ciupea, Ioan, *Decapitarea elitelor: metode, mijloace, mod de acțiune*, în vol. *Memoria Închisorii Sighet*, Fundația Academică Civică, 1999, p. 193, nota 17;
- Giurescu, C. Constantin, *Cinci ani și două luni în Penitenciarul de la Sighet (7 mai 1950-5 iulie 1955)*, introducere de Dinu C. Giurescu, ediție îngrijită, anexe și indice de Lia Ioana Ciplea, Editura Fundației Culturale Române, București, 1994, p. 180;
- Ionițoiu, Cicerone, *Victimele terorii comuniste, arestați, torturați, întemnițați, uciși*, Dicționar H-L, lucrare revizuită de dr. Mihaela Andreiovici, Editura Mașina de Scris, București, 2003, p. 34;

Bibliography for Iuliu Hossu, pr. Simion Colceriu

- Ciupea, Ioan, *Un destin în vâltoarea Marii Istorie: învățătorul și preotul greco-catolic Simion Colceriu*, în *Acta Musei Napocensis*, 37-38, II, 2000-2001;

Bibliography for Iuliu Hossu, Alexandru Lapedatu, Sebastian Bornemisa, Ilie Lazăr

- Dobeș, Andrea, Ciupea, Ioan, *Decapitarea elitelor. Metode, mijloace, mod de acțiune*, în vol. *Memoria închisorii Sighet*, Fundația Academia Civică, București, 1999;

Bibliography for Iuliu Hossu

- *Credința noastră este viața noastră. Memoriile Cardinalului Dr. Iuliu Hossu*, Editura Viața Creștină, Cluj-Napoca, 2003;
- Prunduș, Silvestru Augustin, Plaiianu, Clemente (coordonatori), *Cardinalul Iuliu Hossu*, cu o postfață de Arhiepiscop Cardinal Dr. Alexandru Todea, Editura Unitas, Cluj-Napoca, 1995;
- Prunduș, Silvestru Augustin, Plaiianu, Clemente, *Cei 12 Episcopi Martiri ai Bisericii Române Unite cu Roma*, Casa de Editură Viața Creștină, Cluj-Napoca, 1998;
- Prunduș, Silvestru Augustin, Plaiianu, Clemente (coordonatori), *Cardinalul Iuliu Hossu*, cu o postfață de Arhiepiscop Cardinal Dr. Alexandru Todea, Editura Unitas, Cluj-Napoca, 1995;
- Rațiu, Alexandru, *Biserica furată. Martiriul în România comunistă*, Editura Argus, Cluj-Napoca, 1990;
- Giurescu, C. Constantin, *Cinci ani și două luni în Penitenciarul de la Sighet (7 mai 1950-5 iulie 1955)*, introducere de Dinu C. Giurescu, ediție îngrijită, anexe și indice de Lia Ioana Ciplea, Editura Fundației Culturale Române, București, 1994, pp. 59, 80, 180-181;
- Dobeș, Andrea, Ciupea, Ioan, *Decapitarea elitelor. Metode, mijloace, mod de acțiune*, în vol. *Memoria închisorii Sighet*, Fundația Academică Civică, 1999, p. 206;
- Ionițoiu, Cicerone, *Victimele terorii comuniste, arestați, torturați, întemnițați, uciși*, Dicționar H-L, lucrare revizuită de dr. Mihaela Andreiovici, Editura Mașina de Scris, București, 2003, p. 67;

Bibliography for Liviu Galaction Munteanu

- Moraru, Alexandru, *Învățământul Teologic Universitar Ortodox din Cluj (1924-1952)*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 1996, pp. 185-187;
- Păcurariu, Mircea, *Dicționarul Teologilor români*, București, 1996, p. 294;
- Bunea, Ioan, *Preot Profesor Dr. Liviu Galaction Munteanu – 90 de ani de la naștere*, în *Îndrumător bisericesc, misionar și patriotic*, nr. 11, Cluj-Napoca, 1988, pp. 170-172;
- Manea, Vasile, *Preoți ortodocși în închisorile comuniste*, cu o prefață de Î. P. S. Nicolae Corneanu, Mitropolitul Banatului, Editura Patmos, 2000, p. 149;
- Ionițoiu, Cicerone, *Victimele terorii comuniste, arestați, torturați, întemnițați, uciși*, Dicționar M, lucrare revizuită de dr. Mihaela Andreiovici, Editura Mașina de Scris, București, 2004, p. 410;
- Dobrințu, Dorin (editor), *Proba Infernului. Personalul de cult în sistemul carceral din România potrivit documentelor Securității, 1959-1962*, Editura Scriptorium, București, 2004, p. 46;

Bibliography for Alexandru Lapedatu

- Lapedatu, Alexandru, *Amintiri*, prefață, ediție îngrijită, note și comentarii de Ioan Opreș, Editura Albastră, Cluj-Napoca, 1998;
- Opreș, Ioan, *Alexandru Lapedatu în cultura românească (Contribuții la cunoașterea vieții politice și culturale românești din perioada 1918-1947)*, Editura Științifică, București, 1996;
- Opreș, Ioan, *Alexandru Lapedatu și contemporanii săi*, Editura Albastră, Cluj-Napoca, 1997;
- Ciupea, Ioan, Țărău, Virgiliu, *Liberali clujeni. Destine în Marea Istorie*, vol. II, Editura Mega, Cluj-Napoca, 2007, pp. 191-206;
- Pinteș, Silvia, *Alexandru Lapedatu*, în *Vatra*, Târgu Mureș, 1/ 1996, pp. 72-73;
- Giurescu, C. Constantin, *Cinci ani și două luni în Penitenciarul de la Sighet (7 mai 1950-5 iulie 1955)*, introducere de Dinu C. Giurescu, ediție îngrijită, anexe și indice de Lia Ioana Ciplea, Editura Fundației Culturale Române, București, 1994, pp. 58, 78, 157, 165;

- Dobeș, Andrea, Ciupea Ioan, *Decapitarea elitelor. Metode, mijloace, mod de acțiune*, în vol. *Memoria închisorii Sighet*., Fundația Academică Civică, 1999, pp. 166-169;
- Ionițoiu, Cicerone, *Victimele terorii comuniste, arestați, torturați, întemnițați, uciși*, Dicționar H-L, lucrare revizuită de dr. Mihaela Andreiovici, Editura Mașina de Scris, București, 2003, p. 301;

Bibliography for Sebastian Bornemisa

- Giurescu, C. Constantin, *Cinci ani și două luni în Penitenciarul de la Sighet (7 mai 1950-5 iulie 1955)*, introducere de Dinu C. Giurescu, ediție îngrijită, anexe și indice de Lia Ioana Ciplea, Editura Fundației Culturale Române, București, 1994, pp. 150, 162;
- Dobeș, Andrea, Ciupea, Ioan, *Decapitarea elitelor. Metode, mijloace, mod de acțiune*, în vol. *Memoria închisorii Sighet*., Fundația Academică Civică, 1999, p. 231;
- Ionițoiu, Cicerone, *Victimele terorii comuniste, arestați, torturați, întemnițați, uciși*, Dicționar A-B, lucrare revizuită de prof. univ. Florin Ștefănescu, Editura Mașina de Scris, București, 2000, p. 238;

Bibliography for Ilie Lazăr

- Dobeș, Andrea, *Ilie Lazăr, consecvența unui ideal politic*, Editura Argonaut, Cluj, 2006;
- Lazăr, Ilie, *Amintiri*, Fundația Academia Civică, București, 2000;
- Giurescu, C. Constantin, *Cinci ani și două luni în Penitenciarul de la Sighet (7 mai 1950-5 iulie 1955)*, introducere de Dinu C. Giurescu, ediție îngrijită, anexe și indice de Lia Ioana Ciplea, Editura Fundației Culturale Române, București, 1994, pp. 84, 133, 182;
- Dobeș, Andrea, Ciupea, Ioan, *Decapitarea elitelor. Metode, mijloace, mod de acțiune*, în vol. *Memoria închisorii Sighet*, Fundația Academică Civică, 1999, pp. 179, 202;

- Ionițoiu, Cicerone, *Victimele terorii comuniste, arestați, torturați, întemnițați, uciși*, Dicționar H-L, lucrare revizuită de dr. Mihaela Andreiovici, Editura Mașina de Scris, București, 2003, p. 313;

Bibliography for Nicolae Mărgineanu

- Mărgineanu, Nicolae, *Amfiteatre și închisori (Mărturii asupra unui veac zbuciumat)*, ediție îngrijită și studiu introductiv de Voicu Lăscuș, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1991;
- Mărgineanu, Nicolae, *Mărturii asupra unui veac zbuciumat*, prefață de Mircea Miclea, ediție îngrijită de Daniela Mărgineanu-Țăranu, Editura Fundației Culturale Române, București, 2002;
- Lăscuș, Voicu, *Natura umană și condiția ei social-culturală. Dialoguri cu Nicolae Mărgineanu*, Editura Genesis, Cluj-Napoca, 1997;
- Salade, Dumitru, *Portrete de universitari clujeni*, Editura Presa Universitară Clujeană, 1997, pp. 53-69;
- Popa, Mircea, *Figuri universitare clujene*, Editura Grinta, Cluj-Napoca, pp. 79-92;
- Ionițoiu, Cicerone, *Victimele terorii comuniste, arestați, torturați, întemnițați, uciși*, Dicționar M, lucrare revizuită de dr. Mihaela Andreiovici, Editura Mașina de Scris, București, 2004, p. 185;
- *Nicolae Mărgineanu – un psiholog în temnițele comuniste*, ediție îngrijită de Cristina Anisescu, Editura Polirom, 2006;

Bibliography for Petru Mărgineanu

- Ciupea, Ioan, *Scriptele Securității și asasinatul devenit deces natural*, în *Tribuna*, Cluj Napoca, 50/ 2004;

Bibliography for Gheorghe Dragoș

- Dragoș, Liliana Clara (editor), *Cu și despre Gheorghe Dragoș*, Editura Risoprint, Cluj-Napoca, 2006;

- Demetrescu, Traian, Mircea, Valeriu, *Monografiile și bibliografiile corpului profesoral al Academiei de Inalte Studii Comerciale și Industriale Cluj-Brașov*, vol. III, pp. 50-55;
- Ionițoiu, Cicerone, *Victimele terorii comuniste, arestați, torturați, întemnițați, uciși*, Dicționar D-E, lucrare revizuită de dr. Mihaela Andreiovici, Editura Mașina de Scris, București, 2002, p. 135;

Bibliography for Laurențiu Poruțiu

- Ciupea, Ioan, Țărău, Virgiliu, *Liberali clujeni. Destine în Marea Istorie*, vol. II, Editura Mega, Cluj-Napoca, 2007, pp. 342-343;

Bibliography for Ioan Ilban

- Ionițoiu Cicerone, *Victimele terorii comuniste, arestați, torturați, întemnițați, uciși*, Dicționar H-L, lucrare revizuită de dr. Mihaela Andreiovici, Editura Mașina de Scris, București, 2003, p. 114;

Bibliography for Ioan Bunea

- Bunea, Ioan, *Din galeria marilor convertiți – Medalioane*, Presa Universitară clujeană, Cluj-Napoca, 1998;
- Bunea Ioan, *Fenomenologia conștiinței morale*, ediție îngrijită și postfață de Stelian Tofană, Editura Limes, Cluj, 1999;
- Moraru, Alexandru, *Învățământul Teologic Universitar Ortodox din Cluj (1924-1952)*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 1996, pp. 244-245;
- Păcurariu, Mircea, *Dicționarul Teologilor români*, București, 1996, pp. 70-71;
- Manea, Vasile, *Preoți ortodocși în închisorile comuniste*, cu o prefață de Î. P. S. Nicolae Corneanu, Mitropolitul Banatului, Editura Patmos, 2000, p. 56;
- Dobrințu, Dorin (editor), *Proba Infernului. Personalul de cult în sistemul carceral din România potrivit documentelor Securității, 1959-1962*, Editura Scriptorium, București, 2004, pp. 41, 110;

Bibliography for Ioan Miclea

- Comșa, Nicolae, Seiceanu, Teodor, *Dascălii Blajului, 1754-1948*, cuvânt înainte de Ion Brad, Editura Demiurg, București, 1994, pp. 177-178;
- Bota, Ioan, Ionițoiu, Cicerone, *Martiri și mărturisitori ai Bisericii din România. Biserica Română Unită cu Roma, Greco-Catolică*, prefață de Doina Cornea, Editura Patmos, 1998, pp. 95-96;
- Ionițoiu, Cicerone, *Victimele terorii comuniste, arestați, torturați, întemnițați, uciși*, Dicționar M, lucrare revizuită de dr. Mihaela Andreiovici, Editura Mașina de Scris, București, 2004, pp. 235-236;

Bibliography for Gherla

- Ciupea, Ioan, Todea, Stăncuța, *Penitenciarul Gherla – între documentele de arhivă și memorialistică, 1946-1964*, în *Arheologie-Istorie-Cultură*, Muzeul Gherla, 2006;

VI. Specialty publicistic

- *Analele Sighet 1 – Memoria ca formă de justiție*, Fundația Academia Civică, București, 1995;
- *Analele Sighet 2 – Instaurarea comunismului – între rezistență și represiune*, Fundația Academia Civică, 1995;
- *Analele Sighet 3 – Anul 1946 – Începutul sfârșitului*, Fundația Academia Civică, București, 1996;
- *Analele Sighet 4 – Anul 1946. Scrisori și alte texte*, Fundația Academia Civică, București, 1997;
- *Analele Sighet 5 – Anul 1947– Căderea Cortinei*, Fundația Academia Civică, 1997;
- *Analele Sighet 6 – Anul 1948, Instituționalizarea comunismului*, Fundația Academia Civică, 1998;
- *Analele Sighet 7 – Anii 1949-1953, Mecanismele terorii*, București, 1999;

- *Anuarul de istorie orală* (AIO), Universitatea „Babeș Bolyai”, Cluj-Napoca, Institutul de Istorie Orală, Cluj-Napoca, nr. I, III, IV, VIII, X, XII din anii 1998, 2002, 2003, 2007, 2008, 2010;

Journals

- *Memoria, revista gândirii arestate*, editată de Fundația Culturală Memoria, sub egida Uniunii Scriitorilor din România, fondator Banu Rădulescu;

VII. Radio Cluj Programms

- *File de istorie; Foști deținuți politici*, Liviu Ciaca, redactor Silvia Pinteă, broadcasted in 9 ianuarie 1992, archived No. L. 835.
- *File de istorie, Revoluția din decembrie 1989, Răniții de la Chirurgie II*, redactor Silvia Pinteă, broadcasted, in 23 December 1989, archived 19 December 1991, No. L. 822.

VIII. Programs and documentaries made by Silvia Pinteă, broadcast on TVR Cluj, TVR 2, TVR 3, TVR International, Satellite, Internet

- *Iuliu Maniu la Bădăcini*, broadcasted on TVR Cluj 1993, not-archived, archive Silvia Pinteă;

***Peregrinul transilvan*, series broadcasted on TVR Cluj, repeated on TVR Internațional:**

- *Emil Hațieganu*, broadcasted on TVR Cluj, 1995, archived, tape No. Beta, CJ-1661;
- *Alexandru Lapedatu*, broadcasted on TVR Cluj, 1995, archived, tape No. Beta, CJ-1226;
- *Alexandru Vaida Voevod*, broadcasted TVR Cluj, 1995, archived, tape No. Beta CJ- 1226;
- *Iuliu Hossu*, broadcasted TVR Cluj, 1996, archived, tape No. Beta CJ-1226;
- *Augustin Maior*, broadcasted TVR Cluj, 1996, archived, tape No. CJ-Beta 1226.

- *Florian Ștefănescu-Goangă*, broadcasted TVR Cluj, 1996, archived, tape No. Beta 63;
- *Sebastian Bornemisa*, broadcasted TVR Cluj, 1996, archived, tape Beta CJ- 1226;
- *Ilie Lazăr*, broadcasted TVR Cluj, 1996, archived, tape CJ-1019;
- *Grupul Aurel Vișovan*, broadcasted TVR Cluj, 1997;
- *Nicolae Mărgineanu*, broadcasted TVR Cluj, 1997, archived, tape Beta CJ-1017;
- *Liviu Galaction Munteanu*, broadcasted TVR Cluj, 1997, archived, tape Beta CJ-1019.
- *Ioan Ilban*, broadcasted TVR Cluj, 1998, archived, tape Beta CJ-1017;
- *Valer Moldovan*, broadcasted TVR Cluj, 1998, archive Silvia Pinteia;
- *Ștefan Manciu*, broadcasted TVR Cluj, 1998, archived, tape Beta CJ-168;
- *Laurențiu Poruțiu*, broadcasted TVR Cluj, 1998, archived, tape Beta CJ-1489;
- *Ioan Miclea*, broadcasted TVR Cluj, 1998, archived, tape Beta CJ-1019;
- *Ioan Bunea*, broadcasted TVR Cluj, 1999, archived, tape Beta CJ- 1009;
- *Gheorghe Dragoș*, broadcasted TVR Cluj, 1999, archived, tape Beta CJ- 1224;
- *Cartea neagră a comunismului la Sighet*, broadcasted TVR CLUJ 1999, archived, tape Beta CJ- 1009;

Reportajul de marți – weekly programm, broadcasted on TVR Cluj:

- *Cătălin Bia* – Brașov 1995, broadcasted TVR Cluj 1999, archived tape Beta CJ-1712;

Portrete – weekly programm, broadcasted on TVR Cluj:

- *Samoilă Mârza, fotograful Unirii*, broadcasted TVR 2, 3003, archived, tape Beta CJ-2362;

Reporter TVR 3 – weekly programm, broadcasted on TVR 3:

- *Revoluția de la Cluj*, broadcasted TVR3, 2009, broadcasted on Satellite, archived, tape DVC. 533;

Memoria locului – weekly programm, broadcasted on TVR 3:

- *Florian Ștefănescu Goangă*, broadcasted in 2010 on TVR 3, broadcasted on Satellite, archived, tape DVC. CJ. 3659;
- *Diktatul de la Viena*, broadcasted in 2010 on TVR 3, broadcasted on Satellite, archived, tape DVC. CJ-3659.

IX. Internet pages and sites

- <http://www.historycooperative.org/journals/ohr/31.1/feldstein.html>, accessed 19 March 2009.
- <http://www.jstor.org>. John E. O'Connor, *History in Images/ Images in History: Reflections on the Importance of Film and Television Study for an Understanding of the Past*, în *The American Historical Review*, Vol. 93, No. 5 (Dec. , 1988), p. 1200-1209, / Tue. Mar. 7 02:28:35, 2006.
- <http://www.jstor.org>/ Robert A. Rosenstone, *History in Images/ History in Words: Reflections on the Possibility of Really Putting History into Film*, în *The American Historical Review*, vol. 93, No. 5 (Dec. , 1988), p. 1173-1185, Tue. Mar. 7 02 30:13 2006.
- www.presidency.ro/static/ordine/RAPORT_FINAL_CPADCR.pdf, accessed on 15.02.2011
- http://www.crimelecomunismului.ro/ro/fise_detinuti_politici/fise_detinuti/, accessed on 12. 01. 2011
- www.procesulcomunismului.com, accessed on 31. 01. 2011
- www.memoria.ro, accessed on 14 03. 2009, hour 22: 45.
- www.portalulrevolutiei.ro, accessed on 18. 09. 2010
- www.sspr.ro, accessed on 10. 12. 2010
- www.irrd.ro, accessed on 27. 01. 2011
- www.iicmer.ro, accessed on 12. 05. 2011
- [www.asociația 21 decembrie.ro](http://www.asociația_21_decembrie.ro), accessed on 13. 12. 2009, hour 15:32